

Zm. Uchwałą Nr XXIII – 19.7/14
z dnia 24 września 2014 r.,
Uchwałą Nr XXIII – 28.3/15
z dnia 29 września 2015 r.,
Uchwałą Nr XXIII – 30.1/15
z dnia 18 grudnia 2015 r.



UCHWAŁA Nr XXII – 10.3/09

Senatu

Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

w Lublinie

z dnia 29 czerwca 2009 r.

w sprawie ustalania obowiązków nauczycieli akademickich, rodzaju zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiaru zajęć dydaktycznych oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych, a także zasad powierzenia prowadzenia zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych

(tekst ujednolicony)

Działając na podstawie art. 130 ust. 2, art. 131 ust. 2 oraz w nawiązaniu do art. 111 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (Dz.U. nr 164, poz. 1365 z późn. zm.) – dalej zwanej Ustawą, a także na podstawie § 37 ust. 2 pkt 7 Statutu UMCS uchwalonego w dniu 14 czerwca 2006 r. – zwanego dalej Statutem; postanawia się, co następuje:

Przepisy ogólne

§ 1

1. Czas pracy nauczyciela akademickiego jest określony zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych.
2. Do obowiązków nauczyciela akademickiego, w ramach stosunku pracy, zatrudnionego na stanowisku:
 - 1) naukowo – dydaktycznym należy:
 - a) kształcić i wychowywać studentów,
 - b) prowadzić badania naukowe i prace rozwojowe, rozwijać twórczość naukową albo artystyczną,
 - c) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni;
 - 2) dydaktycznym należy:
 - a) kształcić i wychowywać studentów,
 - b) podnosić swoje kwalifikacje zawodowe,
 - c) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni;
 - 3) naukowym należy:

- a) prowadzić badania naukowe i prace rozwojowe, rozwijać twórczość naukową albo artystyczną,
- b) uczestniczyć w pracach organizacyjnych uczelni.

§ 2

1. Ustala się następujący podział czasu pracy nauczycieli akademickich:
 - 1) Pracownicy naukowo – dydaktyczni:
 - a) praca związana z kształceniem i wychowywaniem studentów – 60 %,
 - b) praca związana z prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych oraz rozwijaniem twórczości naukowej albo artystycznej – 35 %,
 - c) prace organizacyjne uczelni – 5 %;
 - 2) pracownicy dydaktyczni:
 - a) praca związana z kształceniem i wychowywaniem studentów – 70 %,
 - b) praca związana z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych – 20 %,
 - c) prace organizacyjne uczelni – 10 %;
 - 3) pracownicy naukowci:
 - a) praca związana z prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych oraz rozwijaniem twórczości naukowej albo artystycznej – 95 %,
 - b) prace organizacyjne uczelni – 5 %.
2. Do obowiązków nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego należy również kształcenie kadry naukowej, w tym pełnienie funkcji promotora, recenzenta w przewodzie doktorskim lub habilitacyjnym oraz członka komisji egzaminów doktorskich lub komisji habilitacyjnej.
3. Na prace, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a oraz pkt 2 lit. a, składa się realizacja pensum dydaktycznego oraz inne prace związane z procesem dydaktycznym, kształceniem i wychowywaniem studentów.

§ 3

1. Podstawą planowania i realizacji zadań dydaktycznych w danym roku akademickim są plany studiów uchwalone przez rady wydziałów. Plany obciążeń dydaktycznych przedkładane są przez dziekana prorektorowi właściwemu ds. kształcenia do akceptacji.
2. Ilekroć w uchwale mowa o:
 - 1) jednostce dydaktycznej – rozumie się przez to w szczególności katedry, zakłady lub instytuty;
 - 2) dziekanie – rozumie się przez to odpowiednio także kierowników jednostek ogólnouczelnianych;
 - 3) radzie wydziału – rozumie się przez to odpowiednio także rady właściwych jednostek ogólnouczelnianych.

Zakres obowiązków i wymiar pensum

§ 4

1. Do obowiązków realizowanych w ramach ustalonego pensum dydaktycznego należy prowadzenie zajęć dydaktycznych wynikających z programów i planów studiów, do których w szczególności zalicza się: wykłady, seminaria, ćwiczenia, konwersatoria, ćwiczenia terenowe i plenery, zajęcia laboratoryjne, zajęcia projektowe i artystyczne, zajęcia badawcze, lektoraty, zajęcia sportowe, zajęcia prowadzone w formie zdalnego nauczania, zajęcia na studiach doktoranckich.
2. Do innych prac związanych z procesem dydaktycznym, kształceniem i wychowywaniem studentów zalicza się w szczególności: konsultacje (nie mniej niż 2 godziny zegarowe tygodniowo); hospitacje; dyżury dydaktyczne; przeprowadzanie egzaminów w toku

- studiów, kolokwiów i sprawdzianów; promotorstwo prac magisterskich i licencjackich/inżynierskich studentów oraz ich sprawdzanie i recenzowanie; sprawdzanie prac kontrolnych studentów; opieka nad kołami naukowymi studentów; pełnienie roli opiekuna roku, członka i przewodniczącego komisji egzaminów dyplomowych magisterskich i licencjackich/inżynierskich studentów oraz w komisjach egzaminów doktorskich uczestników studiów doktoranckich
- chyba, że inne przepisy obowiązujące w Uniwersytecie stanowią inaczej.
3. Do prac organizacyjnych związanych z procesem dydaktycznym, za które może zostać przyznane dodatkowe wynagrodzenie na podstawie odrębnych przepisów, zalicza się w szczególności: przygotowanie kursu w formie zdalnego nauczania; opracowywanie podręczników, skryptów oraz innych pomocy dydaktycznych; promotorstwo i recenzowanie prac końcowych słuchaczy studiów podyplomowych; pełnienie roli członka i przewodniczącego komisji egzaminów końcowych słuchaczy studiów podyplomowych; przeprowadzanie egzaminów językowych w przewodach doktorskich.
 4. Do prac związanych z prowadzeniem badań naukowych i prac rozwojowych oraz rozwijaniem twórczości naukowej albo artystycznej, zalicza się w szczególności: prowadzenie prac badawczych niezbędnych do rozwoju jednostki oraz podnoszenia własnego poziomu naukowego i kształcenia kadr; prowadzenie lub udział w seminariach naukowych i doktorskich; opieka nad rozwojem naukowym doktorantów; upowszechnianie wyników badań naukowych, w szczególności poprzez publikowanie artykułów naukowych i udział w konferencjach naukowych; prace organizacyjne związane z badaniami naukowymi, w tym opracowywanie wniosków grantowych oraz ubieganie się o środki budżetowe i pozabudżetowe na badania naukowe.
 5. Do obowiązków nauczycieli akademickich, za które na podstawie odrębnych przepisów przysługuje dodatkowe wynagrodzenie, należy w szczególności:
 - 1) udział w pracach komisji rekrutacyjnej,
 - 2) promotorstwo, opracowywanie recenzji rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz recenzji w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, a także opracowywanie oceny dorobku z nimi związane,
 - 3) recenzji w postępowaniu kwalifikacyjnym poprzedzającym zatrudnienie na stanowisku profesora nadzwyczajnego lub profesora wizytującego osoby nieposiadającej tytułu naukowego profesora lub stopnia naukowego doktora habilitowanego,
 - 4) kierowanie i sprawowanie opieki nad studenckimi praktykami zawodowymi.
 6. Do obowiązków związanych z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych należy w szczególności: udział w konferencjach i seminariach związanych z wykonywaną pracą; udział w szkoleniach służących podnoszeniu swoich umiejętności dydaktycznych; organizacja i udział w warsztatach służących wymianie doświadczeń i samodoskonaleniu.
 7. Do obowiązków nauczycieli akademickich wynikających ze stosunku pracy należy również udział w innych pracach i wdrażanych programach związanych z rozwojem poziomu naukowo-dydaktycznego Uczelni wskazanych przez władze wydziału lub Uczelni.
 8. Szczegółowy zakres i wymiar obowiązków nauczyciela akademickiego akceptuje, przed rozpoczęciem semestru, dziekan na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej lub zespołu badawczego, w których nauczyciel wykonuje pracę - § 112 Statutu stosuje się odpowiednio.

§ 5

1. Określa się następujący roczny wymiar zajęć dydaktycznych (pensum dydaktyczne) dla nauczycieli zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- 1) naukowo – dydaktycznych:
 - a) profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych oraz adiunktów ze stopniem doktora habilitowanego – 210 godzin obliczeniowych,
 - b) pozostałych – 240 godzin obliczeniowych;
- 2) dydaktycznych:
 - a) docentów, wykładowców, starszych wykładowców – 360 godzin obliczeniowych,
 - b) lektorów, instruktorów i równorzędnych – 540 godzin obliczeniowych.
2. Przez pensum dydaktyczne rozumie się obowiązkowy roczny wymiar zajęć dydaktycznych prowadzonych przez nauczyciela akademickiego wynikający z zatrudnienia na Uniwersytecie.
3. Wysokość pensum rocznego określona jest w godzinach obliczeniowych (jedna godzina obliczeniowa jest równa 45 minutom zegarowym).
- 3a. Nauczyciel akademicki może prowadzić nie więcej niż 8 godzin zajęć dydaktycznych w ciągu jednego dnia. W wyjątkowych wypadkach dziekan może wyrazić zgodę na prowadzenie większej liczby zajęć, jednak nie więcej niż 10 godzin.
4. Nauczycielom akademickim zatrudnionym w niepełnym wymiarze czasu pracy ustala się pensum dydaktyczne, o którym mowa w ust. 1 proporcjonalnie do czasu pracy wynikającego z zatrudnienia.
5. Nauczycielowi akademickiemu, dla którego nie zaplanowano obciążenia dydaktycznego z powodu zatrudnienia po rozpoczęciu roku akademickiego, przewidzianej nieobecności w pracy związanej w szczególności z: długotrwałą chorobą, urlopem bezpłatnym lub innym zwolnieniem od pracy, urlopem macierzyńskim albo ustania stosunku pracy przed zakończeniem roku akademickiego zalicza się do przepracowanych godzin zajęć dydaktycznych $\frac{1}{30}$ ustalonego dla danego stanowiska rocznego pensum za każdy tydzień nieobecności przypadającej w okresie, w którym prowadzone są na uczelni zajęcia dydaktyczne.
6. W czasie choroby lub innej nieprzewidzianej, usprawiedliwionej nieobecności nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych, wynikające z pensum dydaktycznego, które według planu zajęć przypadają na okres tej nieobecności, zalicza się, dla celów ustalenia liczby godzin zajęć dydaktycznych, jako godziny przepracowane zgodnie z planem z zastrzeżeniem ust. 6b.
- 6a. Nieprzewidzianą nieobecnością nauczyciela akademickiego, o której mowa w ust. 6, nie jest w szczególności nieobecność wynikająca z realizacji zaplanowanych zadań, takich jak np. udział w konferencji, sympozjum, wymianie naukowej.
- 6b. W przypadku choroby lub innej nieprzewidzianej nieobecności nauczyciela akademickiego w pracy, która może spowodować zakłócenie realizacji zaplanowanego rozkładu zajęć, dziekan lub kierownik jednostek dydaktycznej wyznacza, o ile jest to możliwe inny termin realizacji zajęć dydaktycznych lub zmienia plan obsady dydaktycznej, przekazując obciążenia dydaktyczne innemu nauczycielowi akademickiemu.
7. Stosowanie przepisu ust. 5 nie może prowadzić do powstania godzin ponadwymiarowych u danego nauczyciela – § 9 ust. 4 stosuje się odpowiednio.
8. W przypadku wystąpienia godzin ponadwymiarowych w grupie asystentów i adiunktów oraz wykładowców i starszych wykładowców dziekan, po zasięgnięciu opinii rady wydziału, powierza pracownikom naukowo-technicznym prowadzenie zajęć dydaktycznych w ramach obowiązków służbowych, w wymiarze nieprzekraczającym 90 godzin obliczeniowych rocznie.
9. Zajęcia, które zostały odwołane przez Rektora/dziekana lub nie odbyły się z powodu nieobecności studentów uznaje się za przepracowane zgodnie z planem.

§ 6

1. W przypadku konieczności zapewnienia realizacji programu kształcenia, wynikającej z planu i programu studiów, nauczyciel akademicki jest zobowiązany do prowadzenia zajęć w godzinach ponadwymiarowych, w wymiarze nieprzekraczającym:
 - 1) 1/4 pensum dydaktycznego – w przypadku pracowników naukowo – dydaktycznych,
 - 2) 1/2 pensum dydaktycznego – w przypadku pracowników dydaktycznych.
2. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ust. 1, z zastrzeżeniem § 6a ust. 1.
3. Zajęcia, o których mowa w ust. 1 powierza nauczycielowi akademickiemu kierownik jednostki dydaktycznej za zgodą dziekana.
4. Zajęcia, o których mowa w ust. 2 powierza nauczycielowi akademickiemu dziekan na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej, uzyskując uprzednio pisemną zgodę nauczyciela.

§ 6a

1. Przydzielona nauczycielowi akademickiemu liczba godzin zajęć dydaktycznych w ramach pensum dydaktycznego oraz powierzonych zajęć dydaktycznych w ramach godzin ponadwymiarowych nie może przekraczać łącznie wielkości odpowiadającej dwu i półkrotnemu pensum dla danego stanowiska.
2. W uzasadnionych przypadkach związanych z realizacją programu kształcenia przez jednostkę dydaktyczną, dziekan może wyrazić zgodę na zwiększenie nauczycielowi akademickiemu liczby godzin zajęć dydaktycznych ponad limit ustalony w ust. 1.

§ 7

1. Do obowiązującego wymiaru pensum dydaktycznego zalicza się zajęcia prowadzone na wszystkich poziomach studiów i we wszystkich formach studiów, w następującej kolejności:
 - 1) na studiach stacjonarnych na Wydziale macierzystym – I stopień oraz studia jednolite magisterskie;
 - 2) na studiach stacjonarnych na Wydziale macierzystym – II stopień;
 - 3) na studiach stacjonarnych na Wydziale macierzystym – III stopień;
 - 4) na studiach stacjonarnych na Wydziale innym niż macierzysty – I stopień oraz studia jednolite magisterskie;
 - 5) na studiach stacjonarnych na Wydziale innym niż macierzysty – II stopień;
 - 6) na studiach stacjonarnych na Wydziale innym niż macierzysty – III stopień;
 - 7) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale macierzystym – I stopień oraz studia jednolite magisterskie;
 - 8) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale macierzystym – II stopień;
 - 9) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale macierzystym – III stopień;
 - 10) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale innym niż macierzysty – I stopień lub studia jednolite magisterskie;
 - 11) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale innym niż macierzysty – II stopień;
 - 12) na studiach niestacjonarnych (wieczorowe i zaoczne) na Wydziale innym niż macierzysty – III stopień;
 - 13) w Kolegium – studia stacjonarne;
 - 14) w Kolegium – studia niestacjonarne;

- 15) zajęcia na studiach podyplomowych, kursach doszkalających, realizowane w ramach sekcji KU AZS UMCS oraz przedmioty realizowane w ramach projektów edukacyjnych finansowanych ze źródeł zewnętrznych – tylko do wysokości pensum, w celu jego uzupełnienia.
2. Za każdą godzinę zajęć prowadzonych w języku obcym (z wyjątkiem zajęć na kierunkach neofilologicznych i zajęć prowadzonych przez Centrum Nauczania i Certyfikacji Języków Obcych oraz zajęć prowadzonych przez obcokrajowców) zalicza się:
 - 1) w przypadku zajęć (wykładów, ćwiczeń i innych) realizowanych dla grupy ponad pięciu studentów – 2 godziny obliczeniowe,
 - 2) w przypadku zajęć (wykładów, ćwiczeń i innych) realizowanych dla grupy do pięciu studentów – 1,5 godziny obliczeniowej,
 - 3) w przypadku wykładów realizowanych po raz pierwszy, bez względu na liczbę studentów - 2 godziny obliczeniowe.
3. Do pensum zalicza się z tytułu:
 - 1) sprawowania opieki na studentem odbywającym studia według indywidualnego toku studiów – nie więcej niż 10 godzin obliczeniowych za każdego studenta, łącznie nie więcej jednak niż 30 godzin obliczeniowych,
 - 2) prowadzenia zajęć dydaktycznych w formie ćwiczeń terenowych, obozów naukowych, wycieczek programowych łącznie nie więcej niż 80 godziny obliczeniowe w roku. Jeżeli wymiar godzinowy zajęć, o których mowa w zdaniu pierwszym nie został określony w planie studiów stosowany jest przelicznik 8 godzin dziennie.
 - 3) sprawowania opieki nad studentem, który wykonuje pracę dyplomową, wymagającą prowadzenia eksperymentów laboratoryjnych - 15 godzin obliczeniowych rocznie za każdego studenta studiów licencjackich/inżynierskich i 30 godzin obliczeniowych rocznie za każdego studenta studiów magisterskich, łącznie nie więcej jednak niż 120 godzin obliczeniowych w roku,
 - 4) sprawowania opieki nad rokiem lub kierunkiem studiów – nie więcej niż 20 godzin obliczeniowych w roku,
 - 5) sprawowania opieki nad doktorantami do 20 godzin obliczeniowych rocznie za każdego doktoranta, łącznie nie więcej niż 60 godzin obliczeniowych. Zaliczeniu do pensum nie podlega opieka nad doktorantami, za którą nauczyciel akademicki otrzymuje wynagrodzenie,
 - 6) sprawowania opieki nad studiami doktoranckimi na danym Wydziale do 30 godzin obliczeniowych rocznie.
 - 7) pełnienie funkcji wydziałowego koordynatora ds. programu Erasmus+ międzynarodowa mobilność i innych programów w ramach mobilności edukacyjnej – nie więcej niż 20 godzin obliczeniowych w roku.
4. Dziekan Wydziału decyduje o liczbie godzin obliczeniowych zaliczonych danemu nauczycielowi akademickim z tytułów określonych w ust. 3.

§ 8

1. Nauczycielowi akademickiemu można zaliczyć do pensum z tytułu określonego uchwałą rady wydziału – łącznie nie więcej niż 20 godzin obliczeniowych rocznie.
2. Zasady zaliczania do pensum dydaktycznego zajęć, o których mowa w ust. 1 akceptuje prorektor właściwy ds. kształcenia.
3. W przypadku niewykonania rocznego wymiaru pensum dydaktycznego przez nauczyciela akademickiego sposób jego uzupełnienia określi dziekan po uzyskaniu uprzedniej akceptacji prorektora właściwego ds. kształcenia.

Zasady obniżania pensum dydaktycznego

§ 9

1. Roczne pensum dydaktyczne może zostać obniżone w stosunku do określonego w § 5 ust. 1 na wniosek nauczyciela akademickiego będącego:
 - 1) Rektorem, prorektorem, dziekanem – maksymalnie o 120 godzin obliczeniowych rocznie,
 - 1a) pełnomocnikiem Rektora – maksymalnie o 90 godzin obliczeniowych,
 - 2) prodziekanem, dyrektorem instytutu, dyrektorem/kierownikiem: CJKP, CNIcJO, CKF, a także członkiem następujących instytucji: Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, Państwowej Komisji Akredytacyjnej, Uniwersyteckiej Komisji Akredytacyjnej – maksymalnie o 60 godzin obliczeniowych,
 - 3) członkiem prezydiów instytucji wymienionych w pkt 2 – maksymalnie o 90 godzin obliczeniowych, a członkiem władz tych instytucji – maksymalnie o 120 godzin obliczeniowych rocznie,
 - 4) zastępcą dyrektora instytutu, kierownikiem katedry/zakładu, zastępcą dyrektora/kierownika: CJKP, CNIcJO, CKF – maksymalnie o 30 godzin obliczeniowych.
2. Pensum może być obniżone tylko z jednego tytułu, na wniosek nauczyciela skierowany do Rektora w terminie 30 dni od objęcia funkcji, o których mowa w ust. 1. Pensum obniża się na rok z możliwością przedłużenia na kolejne roczne okresy – nie dłużej jednak niż do końca sprawowania funkcji.
3. Rektor, powierzając nauczycielowi akademickiemu wykonywanie ważnych zadań dla uczelni, może obniżyć wymiar pensum dydaktycznego w okresie wykonywania tych zadań w sposób inny niż określony na podstawie ust. 1, w tym poniżej dolnej granicy wymiaru określonego w Ustawie, nie więcej jednak niż o $\frac{3}{5}$ wymiaru pensum dla danego stanowiska.
- 3a. Pensum może być obniżone z tytułu realizacji przez nauczyciela akademickiego projektu badawczego lub grantu, jeżeli wartość pozyskanych środków przekracza 1 mln złotych - maksymalnie o 30 godzin obliczeniowych.
- 3b. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Rektor może obniżyć pensum dydaktyczne nauczyciela akademickiego do dolnej granicy wymiaru wskazanego w art. 130 ust. 3 Ustawy z przyczyn innych niż określone w niniejszej uchwale.
4. Obniżony wymiar pensum nie może powodować wystąpienia godzin ponadwymiarowych u nauczyciela akademickiego korzystającego z niego. W przypadku konieczności powierzenia zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym obniżone pensum dydaktyczne, godziny ponadwymiarowe naliczane będą dopiero po zrealizowaniu pensum, o którym mowa w § 5 ust. 1.

§ 10

1. Nauczyciel akademicki, ze względu na konieczność realizacji w danym semestrze/roku akademickim obowiązków naukowo-badawczych, związanych z realizacją grantów bądź zleceń zewnętrznych, może być zwolniony w części – nie więcej jednak niż o $\frac{3}{5}$ wymiaru pensum dla danego stanowiska lub w całości z obowiązku wykonywania zajęć w ramach pensum dydaktycznego, pod warunkiem sfinansowania odpowiedniej części jego wynagrodzenia wraz z pochodnymi z realizowanego grantu/zlecenia – przepis § 2 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku zwolnienia z obowiązku wykonywania zajęć w ramach pensum dydaktycznego w całości, na czas realizacji obowiązków naukowo-badawczych, o których mowa w ust. 1, nauczyciela przenosi się na etat naukowy.

3. Decyzję o zwolnieniu nauczyciela akademickiego z obowiązku wykonywania całości/części zajęć w ramach pensum dydaktycznego podejmuje Rektor na wniosek dziekana poprzedzony wnioskiem nauczyciela, złożony niezwłocznie po zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1.

§ 11

W stosunku do nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie jako podstawowym miejscu pracy i jednocześnie podejmujących lub kontynuujących dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy u pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą wymagającego zgody Rektora albo prowadzących działalność gospodarczą - § 9 ust. 1, 3a i 3b nie stosuje się.

Liczebność grup studenckich

§ 12

1. Ustala się następującą liczebność grup studenckich dla zajęć prowadzonych w formie tradycyjnej:
 - 1) wykłady należy prowadzić dla wszystkich studentów wydziału danego roku studiów, kierunku, specjalności lub kierunku dyplomowania; te same wykłady prowadzone na różnych kierunkach studiów należy łączyć w jedną grupę wykładową – o ile treści programowe tych wykładów wynikające ze standardów kształcenia nie są odmienne i pozwalają na to względy organizacyjne, w szczególności lokalowe;
 - 2) wykłady monograficzne i specjalizacyjne należy prowadzić w grupach studenckich liczących nie mniej niż 20 osób;
 - 3) specjalności i zajęcia z przedmiotów fakultatywnych nie mogą być uruchamiane i prowadzone w grupach studenckich liczących mniej niż 20 osób;
 - 4) ćwiczenia należy prowadzić w grupach studenckich liczących 25 - 35 osób;
 - 5) konwersatoria należy prowadzić w grupach studenckich liczących 15 – 25 osób;
 - 6) lektoraty z języków obcych należy prowadzić w grupach studenckich liczących 15 – 20 osób;
 - 7) zajęcia laboratoryjne oraz ćwiczenia metodyczne w szkołach należy prowadzić w grupach studenckich liczących 10 – 15 osób;
 - 8) seminaria doktorskie należy prowadzić w grupach liczących 3 – 8 osób;
 - 9) ćwiczenia terenowe związane z realizacją określonych części programu danego przedmiotu, proseminaria oraz zajęcia programowe w językach obcych należy prowadzić w grupach studenckich liczących 15 – 25 osób;
 - 10) zajęcia dydaktyczne z wychowania fizycznego należy prowadzić w grupach studenckich liczących 25 – 30 osób;
 - 11) minimalna liczebność grupy seminaryjnej wynosi 6 studentów.
2. Za pełną grupę na zajęciach uważa się także grupy o liczebności mniejszej niż wynikająca z ust. 1, jeśli obejmuje ona cały rok danego kierunku studiów. Przepis ten, za uprzednią zgodą prorektora właściwego ds. kształcenia, stosuje się również do grup obejmujących cały rok danej specjalności na kierunku studiów.
3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do lektoratów języków obcych i zajęć sportowych, w tym programowych zajęć z wychowania fizycznego.
- 3a. Nauczyciel akademicki nie może prowadzić więcej niż 60 dyplomantów na wszystkich formach i poziomach studiów w danym roku akademickim.
4. Za zgodą prorektora właściwego ds. kształcenia, a w przypadku zajęć seminaryjnych za zgodą dziekana, zajęcia mogą być prowadzone w grupach o liczebności mniejszej niż wynikająca z przepisów ust. 1 i 2. Do pensum zalicza się wówczas za każdego studenta

- liczbę godzin wynikającą z planu studiów podzieloną przez minimalną liczebność grupy (np. w przypadku lektoratów 1/15 wymiaru wynikającego z planu).
5. Informacje o ilości i liczebności wszystkich grup studenckich oraz na poszczególnych formach zajęć należy przekazać do akceptacji Prorektora właściwego ds. kształcenia nie później niż na dwa tygodnie przed rozpoczęciem semestru.
 6. Po zakończeniu każdego semestru dziekan po analizie liczebności grup określonych w ust. 1 powinien dostosować ich liczebność do ustalonych wysokości.
 7. Liczebność grup studenckich o których mowa w ust. 1 nie ma zastosowania w przypadku organizowania zajęć dla studentów w ramach programu Erasmus Plus.

§ 13

1. Prorektor właściwy ds. kształcenia może ustalić liczebność grup inną niż wynikająca z § 12 ust. 1, gdy przemawiają za tym w szczególności: względy bezpieczeństwa i higieny pracy, dbałości o unikalną lub szczególnie kosztowną aparaturę naukową, prowadzenia zajęć wymagających szczególnego nadzoru i kontroli ze strony nauczyciela akademickiego, unikatowość kierunku.
2. Z uzasadnionym wnioskiem o ustalenie liczebności grup, o której mowa w ust. 1 występuje dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału, co najmniej na 14 dni przed rozpoczęciem zajęć.

Godziny ponadwymiarowe

§ 14

1. Powierzenie nauczycielowi zajęć w godzinach ponadwymiarowych może nastąpić tylko w przypadku, gdy pozostałym pracownikom tej samej grupy (I grupa: profesorowie zwyczajni, nadzwyczajni i adiunkci ze stopniem doktora habilitowanego; II grupa: asystenci, adiunkci, docenci, wykładowcy i starsi wykładowcy; III grupa: pozostali nauczyciele akademicki) w jednostce dydaktycznej powierzono zajęcia w pełnym wymiarze ustalonego pensum oraz doktorantom powierzono samodzielne prowadzenie zajęć dydaktycznych w ramach praktyk zawodowych w wymiarze i na zasadach ustalonych w odrębnej uchwale – zaliczając ich do grupy II.
2. Powierzenie nauczycielom zajęć w godzinach ponadwymiarowych powinno nastąpić równomiernie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

§ 15

1. Wynagrodzenie za pracę w godzinach ponadwymiarowych przyznaje się za faktycznie przepracowane przez danego nauczyciela akademickiego godziny zajęć dydaktycznych ponad ustalone roczne pensum dydaktyczne.
2. Liczbę godzin ponadwymiarowych, za które przysługuje poszczególnym nauczycielom akademickim wynagrodzenie, ustala się na podstawie sprawozdania z wykonania zajęć w danej jednostce dydaktycznej.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 wypłacane jest raz w roku, w ciągu miesiąca od zakończeniu roku akademickiego. W uzasadnionych przypadkach, pracownikowi, który przekroczył ustalone roczne pensum w semestrze zimowym roku akademickiego, na jego wniosek może być wypłacone wynagrodzenie z tytułu pracy w godzinach ponadwymiarowych po zakończeniu tego semestru. Decyzje w tej sprawie podejmuje Rektor.

Zasady powierzania zajęć w drodze umów cywilnoprawnych

§ 16

1. Dziekan, za zgodą prorektora właściwego ds. kształcenia, może powierzyć promotorstwo prac dyplomowych oraz prowadzenie zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich, stacjonarnych i niestacjonarnych, studiach podyplomowych i doktoranckich oraz kursach dokształcających nauczycielom akademickim niezatrudnionym na Uniwersytecie, specjalistom spoza Uczelni. Prowadzenie zajęć dydaktycznych może zostać powierzone również doktorantowi niezatrudnionemu na Uniwersytecie.
2. Wnioski o powierzenie prowadzenia zajęć przez specjalistów spoza uczelni opiniuje rada wydziału.
3. W przypadku zamiaru powierzenia promotorstwa prac dyplomowych specjalistom spoza Uczelni lub osobom zatrudnionym w jednostkach naukowo-badawczych lub innej uczelni dziekan musi uzyskać na to zgodę rady wydziału.
4. Z osobami, o których mowa w ust. 1 zawiera się odpowiednią umowę cywilnoprawną lub umowę o przeniesienie praw autorskich.

§ 17

1. Powierzenie prowadzenia zajęć w drodze umów, o których mowa w § 16 nastąpić może w przypadku, gdy dla wszystkich nauczycieli akademickich wykonujących pracę w danej jednostce dydaktycznej zaplanowano obowiązujące ich pensum dydaktyczne oraz godziny ponadwymiarowe, o których mowa w § 6 ust. 1 lub w przypadku, gdy na Uniwersytecie nie ma specjalistów z zakresu objętego przedmiotem wynikającym z programu studiów.
2. *skreślony*
3. Wypłata wynagrodzenia osobom, o których mowa w § 16 następuje po zakończeniu zajęć i przedstawieniu rachunku oraz sprawozdania. Umowy mogą zawierać inne postanowienia w tym zakresie.

Wykonywanie uchwały

§ 18

1. Planowanie i rozliczanie pensum oraz sprawozdawczość wspiera system informacyjny SAP.
2. Obciążenia dydaktyczne dla wszystkich nauczycieli akademickich wykonujących pracę w danej jednostce dydaktycznej powinny być zaplanowane w systemie SAP do dnia 5 października każdego roku w przypadku semestru zimowego, natomiast w przypadku semestru letniego nie później niż do dnia 5 lutego. Korekty należy wprowadzić do dnia 31 października w przypadku semestru zimowego oraz do dnia 28 lutego w przypadku semestru letniego.
3. Plany obciążeń dydaktycznych zweryfikowane w systemie SAP przez Biuro ds. Kształcenia Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów przekazywane są na Wydziały w celu podpisania przez nauczycieli akademickich, kierowników jednostek dydaktycznych i dziekana, a następnie wracają do zatwierdzenia przez prorektora właściwego ds. kształcenia.
4. Obowiązkiem nauczyciela akademickiego jest pełne wykonanie ustalonego dla niego pensum dydaktycznego podanego w godzinach obliczeniowych. Dziekan oraz kierownicy jednostek dydaktycznych odpowiadają za równomierne przydzielenie zajęć dydaktycznych nauczycielom akademickim, z uwzględnieniem §7-10 niniejszej uchwały, wykluczając planowanie niedoborów dydaktycznych.
5. Po zakończeniu wszystkich zajęć dydaktycznych w semestrze, najpóźniej w terminie 7 dni od dnia zakończenia semestru, nauczyciele akademicy za pośrednictwem systemu SAP

- wprowadzają rozliczenie pensum z wykonanych zajęć dydaktycznych w postaci sprawozdania.
6. Po zweryfikowaniu sprawozdań w systemie przez Biuro ds. Kształcenia Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów przekazane są na Wydziały w celu podpisania przez nauczycieli akademickich, kierowników jednostek dydaktycznych i dziekana.
 7. Złożenie przez nauczyciela akademickiego własnoręcznego podpisu opatrzonego datą pod sprawozdaniem oznacza, że informacje (dane) wykazane w sprawozdaniu są zgodne z prawdą i nauczyciel akademicki jest świadomy odpowiedzialności za podanie nieprawdziwych informacji (danych) lub ich zatajenie.
 8. Złożenie przez dziekana własnoręcznego podpisu opatrzonego datą pod sprawozdaniem nauczyciela akademickiego oznacza, że dziekan stwierdza w wyniku dokonanej analizy, że sprawozdanie nauczyciela akademickiego jest prawidłowe pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym oraz dziekan nie wnosi jakichkolwiek zastrzeżeń.
 9. Odmowa złożenia sprawozdania przez nauczyciela akademickiego lub podanie przez nauczyciela akademickiego nieprawdziwych informacji (danych) w sprawozdaniu stanowi podstawę do podjęcia przez dziekana postępowania wyjaśniającego w sprawie.
 10. Za pośrednictwem Biura ds. Kształcenia Centrum Kształcenia i Obsługi Studiów wnosi się również podania i wnioski związane z wykonaniem niniejszej uchwały, a kierowane odpowiednio do rektora i prorektorów.
 11. Wnioski o obniżenie pensum dydaktycznego opiniują kierownik jednostki dydaktycznej, w której nauczyciel akademicki wykonuje pracę oraz dziekan.

§ 19

Za prawidłowość rozliczenia pensum pracowników wydziału oraz zajęć powierzonych osobom, o których mowa w § 16 ust. 1, w tym za kontrolę merytoryczną rozliczeń rocznych, odpowiada dziekan.

§ 20

1. Rektor w drodze zarządzenia określi w szczególności:
 - 1) stawki wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i sposób ich ustalania,
 - 2) stawki wynagrodzenia za dodatkowe czynności, za które przysługuje dodatkowe wynagrodzenie,
 - 3) zasady i sposób rozliczania zajęć dydaktycznych,
 - 4) zasady, wysokość i sposób przyznawania dodatków do wynagrodzenia, w tym za godziny ponadwymiarowe, o których mowa w § 6 ust. 2.
2. Rektor może określić w drodze zarządzenia w szczególności:
 - 1) stawki wynagrodzenia za czynności, za które może być przyznane dodatkowe wynagrodzenie i sposób ich ustalania,
 - 2) zasady i tryb zawierania umów cywilnoprawnych i o przeniesienie praw autorskich z pracownikami Uniwersytetu na czynności wykonywane poza obowiązkami realizowanymi w ramach stosunku pracy oraz zasady wynagradzania z tytułu tych umów,
 - 3) zasady i tryb powierzania zajęć i wynagradzania, związane z prowadzeniem kierunków studiów zamawianych i studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających, a także studiów i zajęć finansowanych ze źródeł zagranicznych, w tym Unii Europejskiej,
 - 4) wzory wniosków, sprawozdań i umów, o których mowa w uchwale.
3. Rektor wyda przepisy wykonawcze niezbędne do prawidłowego wykonania niniejszej uchwały, uwzględniając obowiązujące przepisy prawa.

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 21

Przepisy niniejszej uchwały stosuje się odpowiednio do jednostek ogólnouczelnianych prowadzących działalność naukowo – badawczą lub/i dydaktyczną.

§ 22

1. Do studiów zamawianych, studiów finansowanych ze środków Unii Europejskiej, studiów podyplomowych, kursów dokształcających oraz studiów prowadzonych z wykorzystaniem technik nauczania na odległość przepisy niniejszej uchwały stosuje się w zakresie określonym w odrębnych przepisach oraz w zakresie dopuszczonym przez zawarte umowy.
2. Zakres stosowania przepisów niniejszej uchwały do studiów i kursów, o których mowa w ust. 1 określi Rektor po zasięgnięciu opinii komisji senackiej właściwej ds. dydaktyki.

§ 23

W zakresie nieuregulowanym w niniejszej uchwale, a niezastrzeżonym przez Ustawę i Statut do kompetencji Senatu, decyzje podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii komisji senackiej właściwej ds. kadr.

§ 24

Tracą moc obowiązującą:

- 1) uchwała Senatu UMCS nr XX-18.1/04 z dnia 7 czerwca 2004 r. w *sprawie pensów i zasad rozliczania zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich na studiach stacjonarnych*;
- 2) inne przepisy wewnętrzne, dla których uchylona została podstawa prawna, w zakresie objętym niniejszą uchwałą.

§ 25

1. Przepisy niniejszej uchwały obowiązują od roku akademickiego 2009/2010.
2. Uchwała w zakresie niezbędnym do dostosowania innych przepisów wewnętrznych do jej postanowień oraz przepisy §§ 9-11, 18, 20-23 wchodzi w życie 15 lipca 2009 roku.
3. Plany obciążeń dydaktycznych na rok akademicki 2009/2010 dostosowuje się do przepisów niniejszej uchwały.

Przewodniczący Senatu UMCS

REKTOR

prof. dr hab. Andrzej Dąbrowski